

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Rijkswaterstaat

Implementatieplan WAB*info

Hulpmiddel bij de voorbereiding van
de ingebruikname van WAB*info bij
regionale diensten

Versie 1.0

.....

Colofon

Uitgegeven door:	Projectgroep WAB*info, RWS RIZA
-------------------------	---------------------------------

Informatie:	Hans Rienks
Telefoon:	0320 - 298541
Fax:	-

Uitgevoerd door:	J. Rijnbeek, J. Rienks, T.W. van Urk
-------------------------	--------------------------------------

Bestand:	Implementatieplan WABinfo v1.0.doc
-----------------	------------------------------------

Datum:	16 mei 2007
---------------	-------------

Status:	definitief
----------------	------------

Versienummer:	1.0
----------------------	-----

Revisiebeheer	
Versie	Toelichting
0.1	Initiële versie;
0.12	Aanvulling H. Rienks, ter discussie rondgestuurd
0.2	Verwerken reacties coördinatoren
0.3	Verwerken review H. Rienks, T.W. van Urk
0.4	Uitsplitsing taken landelijk en regionaal Scheiding organisatie en gegevens Verbeterde communicatieparagraaf
0.41	Verwerken review H. Rienks, ter discussie rondgestuurd
1.0	Vastgesteld op 26 april, 2 tekstuele wijzigingen

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
1.1	Achtergrond	6
1.2	Probleemstelling	6
1.3	Doelstelling	7
1.4	Afbakening	7
1.5	Uitgangspunten	7
1.6	leeswijzer	8
2	Planning	9
3	Organisatie	10
3.1	Projectorganisatie BOUW en landelijke implementatie	10
3.2	Organisatie regionale Implementatie	10
3.3	Organisatie van het Beheer	10
4	Implementatie – landelijke taken	12
4.1	Algemene Ondersteuning	12
4.2	Communicatie en voorlichting	12
4.3	Gebruikersopleiding	13
4.4	instrueren van alle betrokken dataleveranciers	13
4.5	Sjablonen en formats	13
4.6	Uitbestedingen aan derden	14
5	Implementatie – regionale taken	15
5.1	Instellen regionaal implementatieteam	15
5.2	Afstemming RPC's	16
5.3	Toewijzen gebruikersrollen	16
5.4	Gegevensconversie	16
5.5	Ingebruikname	16
5.6	Afsluiting implementatie	17
6	Implementatie – gegevens	18
6.1	Historische gegevens	18
6.2	Omgang met nieuwe gegevens	19
7	Financiën en capaciteit	20
7.1	Landelijke organisatie	20
7.1.1	Personele capaciteit	20
7.1.2	Kostenraming	20
7.2	Regionale organisatie	20
7.2.1	Personele capaciteit	20
7.2.2	Kostenraming	20
Bijlage A	Achtergronden implementatie WAB*info	1
Bijlage B	Landelijke beheerorganisatie WAB*info	1

---

1 Inleiding

Dit document beschrijft de organisatie en verschillende taken die moeten worden uitgevoerd om het informatiesysteem WAB*info in gebruik te kunnen nemen. Het is bedoeld als hulpmiddel voor met name regionale diensten bij de voorbereiding van de ingebruikname (implementatie) van WAB*info. Het document kan door het regionale implementatieteam als basis worden gebruikt bij het opstellen van het eigen implementatieplan, waarin vastgelegd wordt hoe de regionale organisatie eruit ziet, welke werkzaamheden worden uitgevoerd en hoe de mensen en middelen zijn geregeld.

1.1 ACHTERGROND

Het DT RWS heeft in 2005 de business case WAB*info vastgesteld en daarmee bepaald dat WAB*info het nieuwe informatiesysteem voor waterbodembodem- en baggerprojecten binnen Rijkswaterstaat wordt. De achtergronden en legitimiteit van WAB*info zijn kort toegelicht in bijlage A.

WAB*info is een 'web-based' datamanagementsysteem dat via intranet aan RWS diensten ter beschikking wordt gesteld en dat onder andere de sanering van verontreinigde waterbodems en het beheer en onderhoud van vaargeul- en havenbodems ondersteunt. In WAB*info worden de volgende gegevens vastgelegd:

- waterbodembodem- en baggerprojecten;
- waterbodembodemonderzoeken en uitvoeringsactiviteiten;
- kwaliteitsgegevens waterbodems (monsters);
- opbouw waterbodems (boorprofielen);
- hoeveelheden waterbodembodem/baggerspecie (partijinformatie);
- bestemmingen van baggerspecie.

WAB*info wordt momenteel door een marktpartij gebouwd en volgens contract medio 2007 opgeleverd. Na definitieve acceptatie volgt naar verwachting in de tweede helft van 2007 en begin 2008 de ingebruikname bij RWS diensten. De implementatie bij regionale diensten wordt door de diensten zelf voorbereid en uitgevoerd. Dit document is bedoeld als hulpmiddel voor het opstellen van de implementatieplannen van regionale diensten.

1.2 PROBLEEMSTELLING

Organisatie

De RWS diensten zijn op dit moment nog niet of onvoldoende voorbereid op de ingebruikname van WAB*info. Het gaat hierbij niet alleen om de organisatorische inpassing van gebruikersrollen en de opleiding van gebruikers, maar ook over de vraag hoe oude en nieuwe gegevens in het systeem worden opgenomen.

Vanwege het jarenlang ontbreken van een geschikt landelijk en uniform waterbodeminformatiesysteem bij RWS, is een aanzienlijke achterstand ontstaan ten aanzien van het gegevensbeheer. Dit betreft zowel gegevens over de waterbodemkwaliteit als over hoeveelheden baggerspecie.

1.3 DOELSTELLING

De algemene doelstelling van dit plan is het succesvol implementeren van WAB*info bij de regionale diensten van Rijkswaterstaat, als instrument voor de informatievoorziening op het gebied van waterbodem- en baggerprojecten. De algemene doelstelling wordt onderverdeeld in twee hoofddoelstellingen, te weten:

1. De regionale dienst is organisatorisch voorbereid op de ingebruikname van WAB*info zodat de juistheid, actualiteit en toegankelijkheid van waterbodemgegevens in WAB*info is gewaarborgd;
2. De regionale dienst heeft vastgesteld welke historische gegevens worden opgenomen in WAB*info en heeft deze gegevens in een bestandsformaat beschikbaar dat kan worden ingelezen in WAB*info.

De regionale diensten worden tijdens de implementatie ondersteund door de landelijke beheersorganisatie.

1.4 AFBAKENING

Dit document is primair gericht op de gebruikersimplementatie van WAB*info bij regionale diensten, maar is mogelijk ook (deels) toepasbaar bij stafdiensten en specialistische diensten.

Het technisch beheer, functioneel beheer en het beheer en onderhoud van WAB*info (inclusief servicedesk) worden centraal georganiseerd en vallen daarmee buiten de scope van het implementatieplan van regionale diensten. In bijlage B is een toelichting opgenomen op de centrale beheersorganisatie opgenomen.

Ook de ontwikkeling van generieke hulpmiddelen en gebruikersopleidingen wordt centraal opgepakt en kan daarom buiten beschouwing worden gelaten. Hetzelfde geldt voor de landelijke introductie van WAB*info en algemene voorlichting en informatieverstrekking aan gebruikers en geïnteresseerden.

De centraal georganiseerde activiteiten staan uiteraard ten dienste van de implementatie en het gebruik van WAB*info bij regionale diensten.

1.5 UITGANGSPUNTEN

- WAB*info wordt hét informatiesysteem van RWS voor waterbodem- en baggerprojecten;

-
- WAB*info levert informatie aan voor beleidsdoeleinden en NIS (netwerk managementinformatiesysteem);
  - WAB*info is op dit moment vooral gericht op het beheer en onderhoud van vaargeul- en havenbodems en het saneren van verontreinigde waterbodems;
  - De waterbodemgegevens worden via WAB*info gearchiveerd in WADI en daarmee voor bredere doelgroep ontsloten¹;
  - Het inhoudelijk gegevens- en projectbeheer geschiedt bij de bron en wordt dus regionaal vormgegeven. De regionale diensten zijn zelf verantwoordelijk voor implementatie en vrijmaken van benodigde personele capaciteit en financiën;
  - De WAB*info projectorganisatie heeft een ondersteunende rol bij het ontwikkelen en beschikbaar stellen van communicatiemateriaal, gebruikersopleidingen en generieke hulpmiddelen;
  - Het kaartmateriaal wordt afgenomen via GeoServices van AGI;
  - SAP is het bronsysteem voor financiële gegevens. Op termijn wordt een koppeling met SAP voorzien. Deze is echter nog niet aanwezig in versie 1.0 van WAB*info;
  - Eventuele wettelijke eisen aan data (KWALIBO?).

1.6 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt de overall planning weergegeven, waarna in hoofdstuk 3 ingegaan wordt op de organisatie.

De landelijke uit te voeren implementatietaken worden vervolgens in hoofdstuk 4 beschreven, terwijl de regionale taken in hoofdstuk 5 te vinden zijn. In hoofdstuk 6 wordt de vulling van WAB*info met gegevens besproken.

Afgesloten wordt in hoofdstuk 7 met de planning van de benodigde financiën en capaciteit.

---

¹ De termijn waarop WADI gereed is voor de opname van gegevens uit WAB*info is vooralsnog onbekend.

2 Planning

Het streven is dat WAB*info begin 2008 bij alle regionale diensten in gebruik genomen is en dat de vastlegging en het gebruik van juiste en actuele waterbodemegegevens door regionale diensten is gewaarborgd.

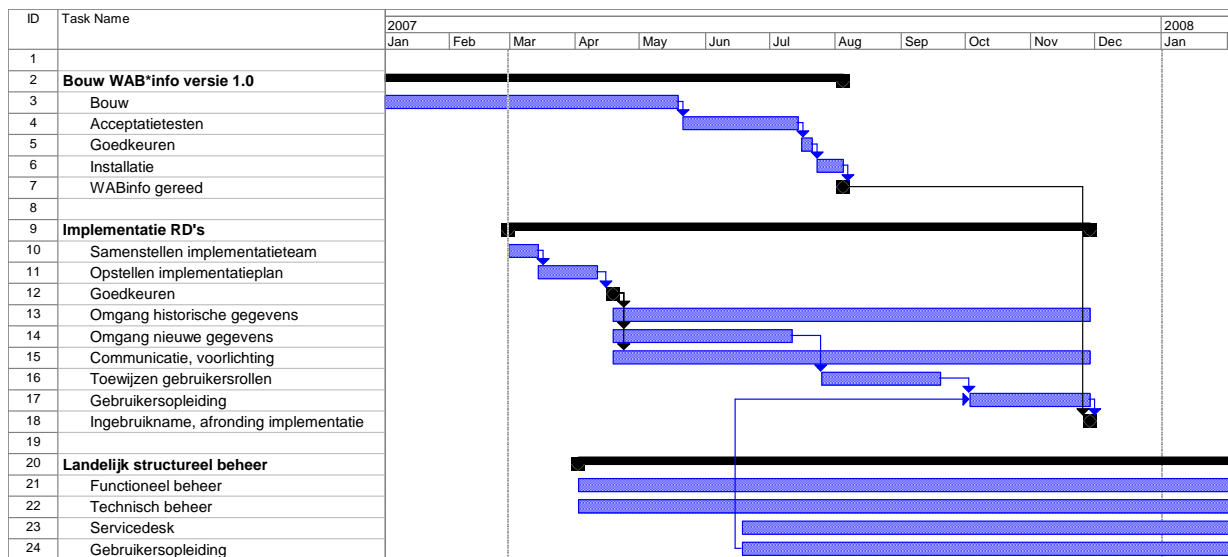
De regionale dienst is zelf verantwoordelijk voor het opstellen van een implementatieplanning. Een voorbeeldplanning is opgenomen in onderstaande figuur. De doorlooptijden van de implementatie kunnen per regionale dienst variëren als gevolg van verschillen in aanpak.

In de figuur is onderscheid gemaakt in de verschillende fasen van WAB*info:

- bouwtraject;
- implementatietraject;
- beheertraject.

In de tijd gezien zit er een zekere overlap tussen deze activiteiten.

Figuur 2.1 Voorbeeldplanning implementatie.

---

3 Organisatie

De organisatie is of wordt ingericht volgens de verschillende fasen van WAB*info zoals in het vorige hoofdstuk aangestipt:

- bouw;
- implementatie;
- beheer.

De implementatie en het beheer zijn verder onderverdeeld in één landelijke en diverse regionale organisatie met specifieke taken.

3.1 PROJECTORGANISATIE BOUW EN LANDELIJKE IMPLEMENTATIE

De projectorganisatie WAB*Info is verantwoordelijk voor de bouw en acceptatie van WAB*info en is tevens belast met de landelijke voorbereiding en communicatie voor implementatie bij regionale diensten en het opzetten van het landelijke beheer van WAB*info. De landelijke implementatietaken worden in hoofdstuk 4 beschreven.

De projectorganisatie bestaat momenteel uit de volgende personen:

Projectorganisatie WAB*info:

<i>Naam</i>	<i>Dienst</i>	<i>Rol</i>
Hans Rienks	RIZA	Projectleider
Martin Streekstra	RIZA	Supergebruiker
Gaston Lamaitre	AGI	Architect
Mirjam Roling	CD	Communicatieadviseur
Tromp Willem van Urk	RIZA	Implementatiecoördinator
Vacant	RIZA	Functioneel beheerder (opzet)

3.2 ORGANISATIE REGIONALE IMPLEMENTATIE

De implementatie van WAB*info bij regionale diensten is een primaire verantwoordelijkheid van deze diensten zelf. Geadviseerd wordt om per implementatie een regionaal implementatieteam te formeren welke de implementatie begeleidt. Dit wordt in hoofdstuk 5 verder uitgewerkt. Vanuit de landelijke organisatie zullen de regionale implementatieteams daarbij actief ondersteund worden. Op dit moment wordt er 1 maal per 6 weken overlegd en afgestemd met de landelijke projectorganisatie.

Na afronding van de regionale implementatie verdient het aanbeveling om het regionaal implementatieteam om te vormen naar een regionale beheerorganisatie, aansluitend op de landelijke beheerorganisatie.

3.3 ORGANISATIE VAN HET BEHEER

Na oplevering van het systeem zal de landelijke projectorganisatie voor bouw en implementatie worden omgezet naar de landelijke beheerorganisatie WAB*info.

De landelijke beheerorganisatie van WAB*info is momenteel in opbouw en na afronding van het bouwproject operationeel. De personele invulling van de beheerorganisatie is op dit moment nog niet bekend. In bijlage B worden de beoogde opzet en kerntaken van de beheerorganisatie toegelicht.

De regionale beheerorganisatie bestaat tenminste uit een regionale gegevensbeheerder. Om het gebruik van WAB*info zo goed mogelijk af te stemmen intern en extern kan het noodzakelijk zijn de regionale organisatie uit te breiden met een coördinator (zie ook hoofdstuk 5).

De regionale beheerorganisatie heeft naast databeheer, rapportenbeheer en gebruikersbeheer als belangrijk taak het voeren van de landelijke beheerorganisatie.

---

4 Implementatie – landelijke taken

Een aantal taken ten behoeve van de implementatie wordt landelijk uitgevoerd. Tijdens de bouw worden deze waargenomen door het bouwteam. Na realisatie en de implementatie worden deze taken overgenomen door de landelijke beheerorganisatie.

4.1 ALGEMENE ONDERSTEUNING

De landelijke projectorganisatie ondersteunt de regionale implementatieteams. Middels een landelijke overleg worden de nodige regionale acties geïnitieerd en gecoördineerd. Te denken valt daarbij aan:

- Algemene afstemming en coördinatie;
- Ondersteuning en advisering van regionale implementatieteams;
- Het (mede daartoe) opstellen van te gebruiken sjablonen en templates;
- De landelijke communicatie en voorlichting (zie subparagraaf hierna);
- Het aanbieden gebruikershandleidingen en van opleidingen (zie subparagraaf);
- Het instrueren van alle betrokken dataleveranciers – zowel intern als extern – over de nieuwe werkwijze voor het aanlevering, invoeren en actualiseren van gegevens (zie subparagraaf);
- ....[.....].

4.2 COMMUNICATIE EN VOORLICHTING

Communicatie is cruciaal in het welslagen van de implementatie. Door de projectgroep WAB*info is een centraal communicatieplan opgesteld waarin is beschreven welke doelgroepen, communicatievormen en communicatiemomenten worden onderscheiden en die mede ten dienste staan van de regionale implementatie. De volgende communicatiemiddelen worden centraal uitgegeven:

- Digitale nieuwsbrief;
- Website Wabinfo.nl;
- Artikel in personeelsblad Geel! en/of Profiel;
- Handleiding/-cursus/-training;
- Helpdesk;
- Bijeenkomsten/presentaties WAB*info;
- (flyer).

Wanneer echter behoefte bestaat aan (uitgebreide) specifieke regionale communicatie en voorlichtingsactiviteiten, moet dit worden afgestemd met de eigen communicatieafdeling van het bureau HID en liefst in overleg de projectorganisatie WAB*info (Mirjam Roling). Denk hierbij aan interne bijeenkomsten, intranet, artikel in personeelsblad Geel! van de desbetreffende dienst. Belangrijk hierbij is dat dezelfde boodschap naar de gebruikers wordt gecommuniceerd, deze staat beschreven in het communicatieplan. Er dient rekening worden gehouden met onder andere de volgende aandachtspunten:

- (Aanvullend) onderscheid in doelgroepen;
- Bijwerken van de lijst met gebruikers en geïnteresseerden;

-
- Planning regionale voorlichtingsbijeenkomsten;
  - Evenwichtige verdeling tussen voordelen en inspanning;
  - Beschikbaarheid van voorbeeldgegevens uit eigen regio;
  - Noodzaak en beschikbaarheid van regionaal voorlichtingsmateriaal;
  - Relatie met andere projecten (bijvoorbeeld NIS, OBR-bodems, RvdR, ...);
  - Relatie met andere informatiesystemen (bijvoorbeeld SAP, Nazca, Boormanagement, GeoServices);
  - Terugkoppeling van resultaten t.b.v. landelijke communicatie.

4.3 GEBRUIKERSOPLEIDING

De projectorganisatie WAB*info is verantwoordelijk voor centrale ontwikkeling en uitvoering van een landelijk gebruikersopleiding ten behoeve van de regionale implementatie. Aanbevolen wordt om regiospecifieke aandachtspunten en hulpmiddelen te benoemen en in samenspraak met de WAB*info projectorganisatie vast te stellen of en hoe deze kunnen worden meegenomen in de gebruikersopleidingen. Aandachtspunten voor gebruikeropleiding zijn onder andere:

- Opleiding afstemming op gebruikersrol;
- Beschikbaarheid van cursusdata uit eigen regio;
- Werkwijze voor opname van nieuwe gegevens;
- Evenwichtige verdeling tussen voordelen en inspanning;
- Planning in samenhang met ingebruikname;
- Opleiding nieuwe gebruikers;
- Locatiekeuze gebruikersopleiding;
- ... [Nader in te vullen].

4.4 INSTRUEREN VAN ALLE BETROKKEN DATALEVERANCIERS

De landelijke beheerorganisatie zal alle betrokken dataleveranciers informeren, bij voorkeur via brancheorganisaties zoals FENELAB (laboratoria), ONRI (adviesbureau).

Dit kan verder worden ondersteund door praktische hulpmiddelen, zoals:

- Procedures voor het invoeren, actualiseren, valideren en/of inlezen van gegevens door projectleiders en projectmedewerkers;
- Richtlijnen voor de aanlevering van digitale gegevens door derden, die als achterdocument kunnen worden gebruikt bij de uitbesteding van werkzaamheden waarbij gegevens voor WAB*info worden ingewonnen;
- Conversiesoftware voor specifieke digitale datasets.

4.5 SJABLONEN EN FORMATS

Door de landelijke beheerorganisatie wordt een aantal generiek te gebruiken sjablonen en formats ter beschikking gesteld. Deze zijn:

- Standaard implementatieplan (dit document);
- Exceltemplate en voorbeeld inventarisatie historische gegevens;

-
- Protocol/richtlijn voor gegevensaanlevering in iBever CSV formaat;
  - Protocol/richtlijn voor gegevensaanlevering in SIBK 0101 XML formaat;
  - Protocol/richtlijn voor gegevensaanlevering in WAB*info XML formaat.

4.6 UITBESTEDINGEN AAN DERDEN

Door het landelijk overleg van gegevenscoördinatoren is besloten een gezamenlijk mantelcontract op te stellen voor het (laten) uitvoeren van gegevensconversies en aanverwante werkzaamheden door derden. Deze taak zal door de landelijk implementatieorganisatie worden verzorgd.

---

5 Implementatie – regionale taken

5.1 INSTELLEN REGIONAAL IMPLEMENTATIETEAM

Het regionaal implementatieteam bestaat tenminste uit de volgende rollen en kan door iedere dienst naar eigen inzicht worden uitgebreid:

Regionaal implementatieteam

<i>Naam</i>	<i>Dienst</i>	<i>Rol</i>
...	...	Coördinator
....	....	Gegevensbeheerder
....	....	...
....	....	...

De coördinator is verantwoordelijk voor het opstellen en (laten) uitvoeren van het implementatieplan. Het implementatieplan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het management van de regionale dienst. De coördinator bepaalt zelf op welk managementniveau dit noodzakelijk is.

De gegevensbeheerder heeft de volgende taken:

- Draagt zorg voor het (dagelijks) beheer van gegevens, standaard selecties en gebruikersrechten van de eigen dienst;
- Ziet toe op de kwaliteitsborging en ondersteunt zonnodig bij het op de juiste wijze aangeleverd krijgen van data;
- Brengt zijn/haar deskundigheid in bij het opstellen en uitvoeren van het implementatieplan;

Een meer uitgebreide toelichting op de achtergronden van het implementatieproces en de taken van het regionaal implementatieteam is opgenomen in bijlage A.

Aandachtspunten voor de samenstelling en rolverdeling van het regionaal implementatieteam zijn:

- Benoemen van taken implementatieteam;
- Vereiste kennis en vaardigheden;
- Beschikbaarheid van (waterbodem)informatie;
- Beschikbaarheid van personele capaciteit en financiën;
- Betrokkenheid, afstemming en ondersteuning door regionaal management, regionaal watermanager en verkeersmanager, regionaal gegevensbeheerder, projectleiders en andere relevante afdelingen/personen.

De implementatie van WAB*info bij de regionale diensten wordt voorbereid door het regionaal implementatieteam of cluster van regionale implementatieteams. Er wordt een regionaal implementatieplan opgesteld waarin het voorliggende document verder wordt uitgewerkt met o.a. namen, aanpak, tijdschema's en aandachtspunten.

5.2 AFSTEMMING RPC'S

Door de directie Projecten wordt een Landelijk Projecten Centrum (LPC) ingericht en vier regionale RPC's. Beoogd wordt een betere uniformering van werkwijze, professionalisering van medewerkers en samenwerking met de markt.

Elk regionaal implementatieteam dient voor zichzelf de afweging te maken hoe, en in welke mate samengewerkt, dan wel gebruik gemaakt wordt van de diensten van deze RPC's.

5.3 TOEWIJZEN GEBRUIKERSROLLEN

Binnen WAB*info wordt een aantal regionale gebruikersrollen met specifieke lees- en/of schrijfrechten onderscheiden. De gebruikersrollen moeten aan personen (en afdelingen) moeten worden toegewezen om de juistheid, actualiteit en toegankelijkheid van gegevens te waarborgen. Het hierbij gaat om de volgende gebruikersrollen:

- ProjectLeider (eindgebruiker);
- ProjectMedewerker (eindgebruiker);
- DataManager (gegevensbeheerder).

De omvang en impact van deze gebruikersrollen kan per regionale dienst verschillen. Het verdient aanbeveling om de toewijzing van deze rollen expliciet te laten vaststellen door het management van regionale dienst. Verdere aandachtspunten bij de toewijzing van gebruikersrollen zijn onder andere:

- benoemen van taken en verantwoordelijkheden gebruikersrollen;
- betrokkenheid en draagvlak relevante afdelingen/personen;
- betrokkenheid en draagvlak andere (specialistische) diensten;
- vastlegging bij de bron;
- continuïteit invulling gebruikersrollen;
- ... [nader in te vullen].

5.4 GEGEVENSCONVERSIE

Tijdens de implementatie van WAB*info dienen bestaande historische gegevens – waar gewenst - geconverteerd te worden naar het nieuwe systeem. Tevens dient de organisatie ingericht te worden om de (vernieuwde) data-afhandeling van WAB*info adequaat te ondersteunen. De ins- en outs van beide soorten gegevens worden specifiek behandeld in hoofdstuk 6.

5.5 INGEBRUIKNAME

Als alle voorgaande werkzaamheden (in voldoende mate) zijn doorlopen, kan WAB*info feitelijk in gebruik worden genomen. Alle afgesproken waterbodemerelateerde taken worden vanaf dat moment met behulp van WAB*info uitgevoerd en de juistheid en actualiteit van gegevens is gewaarborgd. Een feestelijk moment dat landelijke en regionale aandacht verdient.

5.6 AFSLUITING IMPLEMENTATIE

De implementatie kan worden afgesloten wanneer de hoofddoelstellingen zoals vermeld in hoofdstuk 1 in voldoende mate zijn behaald. Dit betekent dat:

- De regionale dienst heeft WAB*info in gebruik genomen en de zorg voor de juistheid, actualiteit en toegankelijkheid van waterbodengegevens in WAB*info is gewaarborgd;
- De regionale dienst heeft vastgesteld welke historisch gegevens worden opgenomen in WAB*info en heeft deze gegevens ingelezen in de WAB*info database.

Verdere aandachtspunten voor de afsluiting van de implementatie zijn onder andere:

- Implementatie evalueren;
- Vervolgacties benoemen;
- Implementatieproject afsluiten;
- ... [nader in te vullen]

---

6 Implementatie – gegevens

De regionale implementatieteams dienen naast een adequate ingebruikneming en ter beschikking stelling van WAB*info, tevens zorg te dragen voor een goede vulling van het systeem. Daarbij dient onderscheid gemaakt te worden in historische- en nieuwe gegevens.

6.1 HISTORISCHE GEGEVENS

De regionale dienst stelt vast of en zo ja, welke historische gegevens worden opgenomen in WAB*info. Hierbij dient een afweging te worden gemaakt tussen het juridische, technisch-wetenschappelijke en economische belang van gegevens enerzijds en de vereiste inspanning voor het digitaliseren en/of converteren van gegevens anderzijds. Aanbevolen wordt om de keuze voor de omgang met historische gegevens expliciet te laten goedkeuren door het management van de regionale dienst.

Om een indruk te krijgen van de inspanning voor digitaliseren en/of converteren, moet allereerst de aard en omvang van historische gegevens worden geïnventariseerd en moet duidelijk zijn in welke vorm (digitaal of analoog) de huidige gegevens beschikbaar zijn. Tevens moet duidelijk zijn op welke wijze de invoer- en/of conversiewerkzaamheden worden uitgevoerd.

Om de historische gegevens in WAB*info uiteindelijk te kunnen inlezen moeten de deze in één of meer van de volgende bestandsformaten worden aangeleverd:

- WAB*info XML-bestand;
- iBever CSV uitwisselbestand;
- SIKB 0101 XML-bestand;
- WAB*info Excel template bestand.

De eerste drie bestandsformaten kunnen direct worden ingelezen in de WAB*info database. Het WAB*info Excel template bestand is echter speciaal bedoeld voor handmatige invoer en conversie van oude Lawabo bestanden en moet vervolgens met behulp van een programma (in ontwikkeling) worden omgezet naar een WAB*info XML-bestand. Indien gegevens in andere digitaal formaten aanwezig zijn, wordt aanbevolen om de mogelijkheden voor maatwerkconversie te onderzoeken. Het converteren van gegevens is in veel gevallen sneller en minder foutgevoelig dan handmatig invoerwerk.

Aandachtspunten voor de omgang met historische gegevens zijn verder onder andere:

- beschikbaarheid en volledigheid van analoge gegevens;
- scannen rapporten (PDF-formaat met OCR tekstherkenning);
- beschikbaarheid en volledigheid van digitale gegevens;
- inzet van specifieke maatwerkconversie;
- opstellen invoer- /conversieprotocol;

-
- raming van invoer- en conversiewerkzaamheden;
  - uitvoeren/uitbesteden van invoer- en conversiewerkzaamheden;
  - ... [nader in te vullen].

6.2 OMGANG MET NIEUWE GEGEVENS

WAB*info vervangt een groot deel van de bestaande informatiesystemen voor waterbodembegevens die momenteel bij RWS worden gebruikt. Dit betekent ook dat de huidige werkwijze voor vastlegging van gegevens moet worden aangepast. Aangezien de werkwijze per regionale dienst kan verschillen, dient – als onderdeel van de regionale implementatie – te worden vastgelegd hoe nieuwe gegevens in WAB*info worden opgenomen.

Het streven is om gegevens zo veel mogelijk bij de bron in het juiste digitale formaat vast te leggen. Voor de kwaliteit (monsters) en opbouw (boorprofielen) van waterbodems is dit veelal de eigen meetdienst of een extern adviesbureau. Gegevens over het project, de onderzoek- en uitvoeringsactiviteiten en de hoeveelheden (partijen) 'ontstaan' daarentegen vaker bij projectleiders of projectmedewerkers.

De behoefte aan praktische hulpmiddelen kan per regionale dienst verschillen. Aanbevolen wordt deze behoefte te inventariseren en de mogelijkheden voor invulling in samenspraak met de WAB*info projectorganisatie te (laten) ontwikkelen. Aandachtspunten bij de ontwikkeling en inzet van hulpmiddelen zijn onder andere:

- onderscheid generieke en regiospecifieke hulpmiddelen;
- levensduur van hulpmiddelen;
- onderscheid tussen verschillende gegevensstromen en gebruikersrollen;
- ... [nader in te vullen].

Nieuwe gegevens dienen door alle dataleveranciers volgens één van de volgende bestandformaten te worden aangeleverd:

- WAB*info XML-bestand (alle WAB*info data);
- iBever CSV-uitwisselbestand (analyse- en toetsinggegevens);
- SIKB 0101 XML-bestand (veldwerk- en analysegegevens).

De landelijke organisatie stelt protocollen op met alle benodigde informatie voor de dataleveranciers. Momenteel (april 2007) zijn de protocollen voor iBever en SIKB reeds beschikbaar.

De landelijke beheerorganisatie zal alle leveranciers via brancheorganisaties informeren. Het verdient aanbeveling om bij nieuwe projecten bovenstaande protocollen mee te sturen.

---

7 Financiën en capaciteit

7.1 LANDELIJKE ORGANISATIE

7.1.1 Personele capaciteit

... [nader in te vullen door het landelijke implementatieteam].

7.1.2 Kostenraming

... [nader in te vullen door het landelijke implementatieteam].

7.2 REGIONALE ORGANISATIE

7.2.1 Personele capaciteit

... [nader in te vullen door het regionaal implementatieteam].

Historische gegevens

Nieuwe gegevens

7.2.2 Kostenraming

... [nader in te vullen door het regionaal implementatieteam].

Historische gegevens

Nieuwe gegevens

Bijlage A   Achtergronden implementatie WAB*info

AANLEIDING

DT-RWS heeft, op voordracht van de Voorbereidingsgroep Nat – het directeurenoverleg Water en Scheepvaartoverleg binnen RWS – en na raadpleging van de Voorbereidingsgroep ICT, in juni 2005 aan AGI en RIZA opdracht gegeven tot het organiseren en invoeren van een uniform datamanagement voor waterbodembeheer zoals beschreven in de zogenaamde “business case WAB*info”.

De business case WAB*info beschrijft een alternatief voor het omgaan met waterbodem- en baggerprojectinformatie binnen RWS. De uitgewerkte situaties zijn:

- de huidige situatie als nulsituatie;
- een toekomstige situatie met uniform datamanagement ondersteund door een informatiesysteem.

Beide situaties zijn beoordeeld op o.a. investerings- en exploitatiekosten, personeel en kwalitatieve baten, dit in het licht van de eisen die RWS stelt vanuit het netwerkmanagement en het baten- en lastenstelsel als agentschap. Uit de beoordeling volgt dat de huidige situatie kwetsbaar en arbeidsintensief is. Er kan niet worden voldaan aan de eisen van netwerkmanagement. Het is voor de toekomst dringend noodzakelijk om op korte termijn te investeren in organisatorische maatregelen en geschikte ondersteunende ICT-middelen. Dit overwegende is besloten om uniform datamanagement voor waterbodembeheer in te voeren bij regionale directies, ondersteund door een nieuw te bouwen informatie-systeem.

Voorbeelden van “werk” dat hieronder valt zijn onderhoudsbaggerwerk, Ruimte voor de Rivier maatregelen, saneren van verontreinigde waterbodems en genereren van beleids- en stuurinformatie voor NIS (netwerkmanagementinformatiesysteem van RWS). Als belangrijk instrument om het doel te bereiken, wordt momenteel het informatiesysteem WAB*info gebouwd.

INSTELLING IMPLEMENTATIEORGANISATIE

De projectorganisatie en de betrokken vertegenwoordigers van regionale diensten hebben geconstateerd dat de bij waterbodemwerk betrokken dienstonderdelen overtuigd zijn van het belang te komen tot gezamenlijke uniforme werkprocessen. In de geest van het ondernemingsplan en de daarbij behorende cultuuromslag, dient dit gepaard te gaan met een heldere aansturing en structuur. Deze zijn ook voor het implementatieproces van WAB*info bij de diensten nodig. Daarom heeft de Voorbereidingsgroep Nat op 15 november 2006 besloten om per dienst regionale coördinatoren en gegevensbeheerders te benoemen.

De coördinator vormt de verbindende schakel tussen de werkvloer en het management, en is het aanspreekpunt voor het landelijke projectteam

---

WAB*info. De coördinator stuurt het implementatieproces binnen de eigen dienst (of cluster van diensten) aan. De gegevensbeheerder ondersteunt het proces met liefst enige inhoudelijke kennis/begrip over de voor WAB*info relevante gegevens, gekoppeld aan een meer dan gemiddelde ICT-kennis.

Wat betreft de verantwoordelijkheid om de implementatie van WAB*info op te pakken: het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van regionale en specialistische (landelijke) diensten, maar wel met een duidelijke taakverdeling volgens het volgende model:

- de regionale diensten zijn zelf verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van een implementatieplan WAB*info;
- de landelijke diensten ondersteunen met kennis, advies, communicatie en andere zaken voor zover het efficiënt en effectief is deze centraal te ontwikkelen.

De WAB*info coördinatoren worden in principe voor de duur van één jaar aangesteld. In deze periode gaan ze samen met de landelijke WAB*info projectgroep (die ook tijdelijk is en haar taken overdraagt aan landelijk structureel beheer) het implementatieproces in goede banen leiden.

Onderdeel van de implementatie is het opzetten van een permanente structuur met een landelijke functioneel beheerder en regionale gegevensbeheerders. Deze permanente structuur bij RD's houdt tenminste in dat er een regionale gegevensbeheerder is, dan wel per dienst dan wel per regionaal basisinfocluster, waarbij de te onderscheiden gebruikersgroepen (managers/staf/adviseurs, projectleiders en projectmedewerkers) allemaal geïnformeerd zijn en vanuit een positieve houding WAB*info bij hun werk gebruiken.

Bijlage B Landelijke beheerorganisatie WAB*info

INLEIDING

WAB*info zal naar verwachting door de (komende) landelijke Waterdienst van Rijkswaterstaat beheerd gaan worden. Het beheer van WAB*info zal daarom conform het bij de Waterdienst opgezette beheer ingericht moeten worden. Deze bijlage beschrijft daarom achtereenvolgens eerst het beheer van informatiesystemen in algemene zin, daarna de invulling die Rijkswaterstaat en de Waterdienst daaraan gegeven hebben, en tot slot de inpassing van WAB*info in deze structuur.

BEHEER INFORMATIESYSTEMEN

Het beheer van informatiesystemen in een ICT omgeving valt in een drietal onderdelen in te delen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen functioneel beheer, applicatiebeheer en technisch beheer.

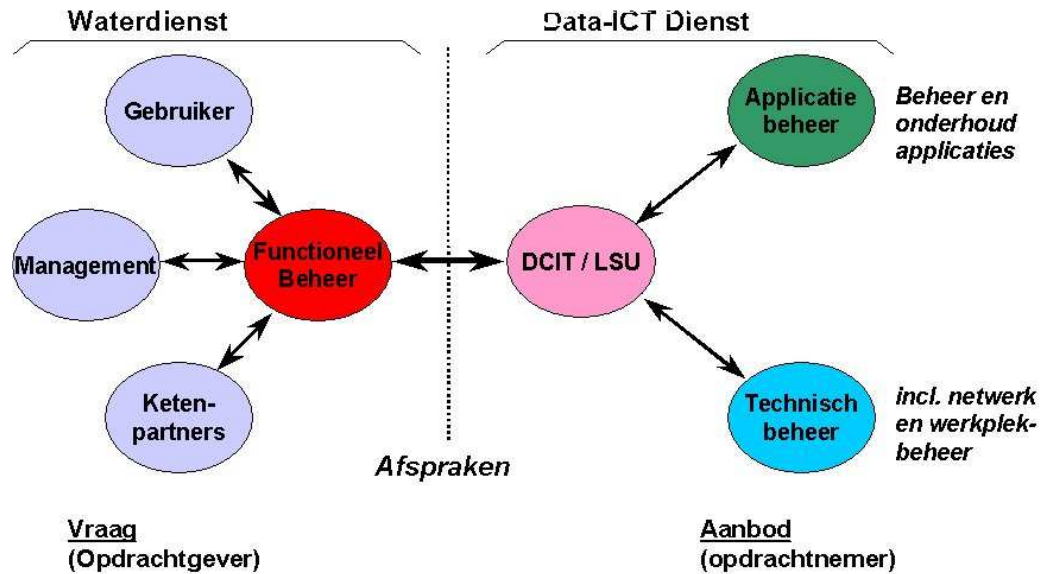
Technisch beheer is verantwoordelijk voor de instandhouding, het beheer en het onderhoud van de technische infrastructuur. Applicatiebeheer houdt zich bezig met de instandhouding van de toepassings-programmatuur en de gegevensverzamelingen. Functioneel beheer is namens de gebruikersorganisatie verantwoordelijk voor het instandhouden en aansturen van de informatievoorziening van de organisatie. Tabel B-1 geeft een samenvattend overzicht van de kerntaken en de belangrijkste activiteiten per beheersvorm.

Tabel B-1: Overzicht beheersvormen.

<i>Beheersvorm</i>	<i>Kerntaak</i>	<i>Activiteiten</i>
Functioneel beheer	Informatievoorziening	Functionele specificaties Informatiemodel Aansturen/beslissen
Applicatiebeheer	Informatiesysteem	Functioneel ontwerp Applicaties Gegevensverzamelingen
Technisch beheer	Infrastructuur	Hardware (Server, PC) Netwerk Systeemsoftware

BEHEERSORGANISATIE RIJKSWATERSTAAT

Het toekomstig beheer van informatiesystemen binnen rijkswaterstaat zal een zuivere scheiding kennen tussen de vraagkant (WAT) en de aanbodkant (HOE). Het functioneel beheer van de specifieke natte ICT van Rijkswaterstaat zal door de waterdienst vorm gegeven moeten worden; het applicatie- en technisch beheer zal door de DID worden ingevuld. Schematisch ziet deze taakverdeling er als volgt uit:

De samenwerking tussen de verschillende beheersvormen tussen de Waterdienst en de Data-ICT dienst zal op de verschillende niveaus in contracten, SLA's en procedures nader moeten worden uitgewerkt.

BEHEER WAB*INFO

Het beheer van WAB*info zal ingericht moeten worden conform het hiervoor gegeven model. Onderscheid moet daarbij gemaakt worden tussen de rollen in de aanbodkant (in te vullen door de toekomstige DID) en de vraagkant (gezamenlijk in te vullen door de Waterdienst en de gebruikende regionale directies van Rijkswaterstaat). Tabel B-2 geeft een overzicht van de te onderscheiden rollen. Opgemerkt wordt dat de verschillende rollen zijn benoemd. Het is goed mogelijk dat bij één dienst meerdere rollen worden ingevuld door één functionaris.

De landelijk functioneel beheerder van de waterdienst voert de centrale regie over het systeem, en stuurt het applicatiebeheer van de DID aan. Elke regionale dienst is zelf verantwoordelijk voor de implementatie van het systeem, met daarbij het gebruik van de juiste gegevensverzamelingen. Vanuit het landelijk beheer wordt daarbij wel ondersteuning gegeven. Ook het verzorgen van opleidingen en cursussen wordt vanuit het landelijk functioneel beheer geregeld. De directe ondersteuning van eindgebruikers binnen een betreffende dienst wordt decentraal geregeld. De landelijke beheersorganisatie zorgt middels een servicedesk voor ondersteuning bij de echt inhoudelijke en technische vragen. Daarnaast onderhoudt de landelijke beheersorganisatie het contact met de decentrale contactpersonen en is zij verantwoordelijk voor het landelijk gebruikersoverleg."

Tabel B-2: Overzicht rollen beheerorganisatie WAB*info.

<i>Rol</i>	<i>In te vullen door</i>	<i>Omschrijving</i>
Functioneel beheerder	Waterdienst	Eindverantwoordelijke voor het instandhouden en (functioneel) beheren van WAB*info. Fungeert als (gemandateerd) eigenaar en opdrachtgever.
Applicatie beheerder	DID	Verantwoordelijk voor het beheer (software) van het informatiesysteem
Regionale WAB*info-coördinator	RD'en	Eerste verantwoordelijke en aanspreekpunt voor de implementatie en het gebruik van WAB*info bij een regionale dienst.
Gegevensbeheerder	RD'en,	Verantwoordelijk voor het (de)centraal (laten) vullen van het systeem met de juiste data en het onderhoud daarvan..
Gebruikersondersteuner	RD'en en Waterdienst	Ondersteunt de eindgebruiker bij het gebruik van WAB*info.
Eindgebruiker	RD'en en evt. Waterdienst	Gebruiker van WAB*info